

PETFORM'dan Türk Petrol

▲ PETFORM Yönetim Kurulu Üyeleri İstanbul Conrad Otel'de, enerji piyasasının merak edilenlerine açıklık getirdi. PETFORM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Duran, petrol arama ruhsatlarıyla ilgili çarpıcı açıklamalarda bulunurken Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Akbal da LNG terminallerinin önemini nöbetçi eczane benzetmesiyle dile getirdi.

RIKKAT SARICA

PETFORM'un 28 Şubat günü Conrad Otel'de düzenlediği basın toplantısında açılış konuşmasını yapan PETFORM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Duran, PETFORM'a 51 şirketin üye olduğunu söyledi. Duran, bu şirketlerin gayri safi yurtiçi hasıladaki payının 63.7 milyar lira ve toplam ödedikleri verginin de 4.3 milyar lira olduğunu ekledi. Üye şirketlerin tümünde çalışan sayısının 31 bin 500 olduğunu söyleyen PETFORM Başkanı, "Güçlü bir üye varlığımız var" şeklinde konuştu.

PETFORM Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Duran, tecrübesi ve sermayesi yetersiz şirketlerin kolaylıkla petrol arama ruhsatı alabilmelerini eleştirdi.

Orhan Duran

"Tecrübesiz şirketlere arama ruhsatı verilmemeli"

Toplantının açılış konuşmasını yapan Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Duran, Türkiye'de petrolün yüzde 90'ının ve doğal gazın da yüzde 98'inin yurtdışından ithal edildiğini söyledi. Türkiye'nin bu anlamda ciddi bir ithalatçı pozisyonunda olduğunu belirten Duran, "2012 yılına yönelik en önemli çalışma konularımızdan bir tanesi 5574 sayılı Petrol Kanunu'nun 2012'de yasallaşmasıdır. Bu anlamdaki fikirlerimizi daha önce de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız'la paylaştık. İş programı çerçevesinde yıl bazında taahhüt edilen yatırım miktarının gerçekleşmemesi halinde bunlara yönelik bir cezanın da kanunda yer almasını istiyoruz" şeklinde konuştu. Duran, Türkiye'nin bugünkü ürettiği ham petrol miktarının toplam 47 bin varil civarında, ithal ettiği petrolün ise 624 bin varil civarında olduğunu sözlerine ekledi.

Petrol arama ruhsatları ile ilgili çarpıcı açıklamalarda bulunan PETFORM Başkanı Orhan Duran, ruhsatların 1954 tarihli 6326 sayılı Kanun'a göre çok soyut kriterlerle verildiğini söyledi. Duran, tecrübesi olmayan ve sermayesi yetersiz şirketlerin de kolaylıkla ruhsat alabilmelerini eleştirdi ve taahhüt ettiği yatırımları gerçekleştirilmeyen şirketlere yaptırım ve ceza uygulanması gerektiğini belirtti.

"Türkiye'nin cari açığı enerji faturasından kaynaklanıyor"

Orhan Duran, Türkiye'de petrolün yüzde 90'ının ve doğal gazın da yüzde 98'inin yurtdışından ithal edildiğini söyledi. İthal enerji kaynaklarının toplam enerji tüketimimizdeki payının ise yüzde 71 olduğuna vurgu yaptı.

"Türkiye ciddi şekilde ithalatçı pozisyonundadır" şeklinde konuşan Duran, kurulu elektrik gücünün yaklaşık yüzde 53'ü doğalgazla çalışan bir alt yapıya sahip olduğunu belirtti. Türkiye'nin enerji faturasını da değerlendiren PETFORM Başkanı, 2011'in toplam ithalat rakamının 240 milyar dolar ve ihracat rakamının ise 135 milyar dolar olduğunu, bu verilere bağlı olarak Türkiye'nin 2011 yılı enerji faturasının ise 54 milyar dolar olduğunu açıkladı.

Orhan Duran, "Bu rakam toplam ihracatın yüzde 40'ına karşılık geliyor. Yani çok ciddi bir rakam. Türkiye'nin cari açığı üzerinde negatif etki yaratan en önemli unsur Türkiye'nin bu enerji faturasından gelmektedir" şeklinde konuştu.

Metin Şen

İthalatçı ve tedarikçi sayısı artmalı

PETFORM Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Metin Şen de düzenlenen toplantıda, 5 ayrı ülkeden doğal gaz ithalatı yapıldığını belirtti. "En büyük arzumuz, piyasa oyunculuğunda ithalatçı ve tedarikçi sayısının artması.

2012 yılından sonra doğal gaz açısından farklı bir yerde olacağımızı düşünüyorum. Tedarikçi ve ithalatçı sayısının artması, piyasadaki günlük veya haftalık anlamda yaşadığımız bazı arz sıkıntılarını yaşamamızı engelleyecek" şeklinde konuşan Şen, doğal gaz piyasasının kendi ayakları üzerinde duran ve kendi kurallarını koyabilecek bir duruma gelmesini istediklerini de ekledi.

Ali Arif Aktürk

"Dengeleme gaz piyasasının oluşması lazım"

Petform Yönetim Kurulu Üyesi Ali Arif Aktürk, toplantıda gerçekleştirdiği konuşmada arz güvenliğinin üç farklı boyutu olduğunu ve bunların kontrat çeşitliliği, arz çeşitliliği ile kısıt yönetimi olarak ayrıldığını dikkat çekti. Aktürk, şunları söyledi.

"BOTAŞ'ın iletim şebekesinin kapasitesi kağıt üzerinde 205 milyon metreküp. Ancak bu yalnızca teorikte kalıyor.

Bu rakam maalesef 175 ila 180 milyon metreküpü geçemiyor ve BOTAŞ sıkıntıyla giriyor. Sistemdeki talepte kesintiler oluyor. Bu konunun çözülmesi adına gerekli yatırımların yapılması gerektiğini düşünüyor.

Ancak mevcut sistem yapısıyla bu yatırımların yapılması da zor. Denizli-Uşak arasında 88 kilometrelik hat yapılmış olsa, Antalya ve İzmir'in basınç sorunu ortadan kalkar. Tekirdağ-Şarköy-Önerler arasındaki hat da Marmara'yı kısıt yönetimi açısından çok rahatlatırdı.

Elektirikte 2005 yılında

dengelemeye geçildi. Ama gaz hala sabit. Piyasa dinamiklerine maliyet bazlı ve marjinal maliyetlerin yansıtıldığı bir gaz fiyatlandırması olmalı. Dengeleme gaz piyasasının oluşması lazım. Aralık ayında elektrik VOB'da bir emtia olarak işlem görmeye başladı. ŞİD ve EBT'deki küçük tadilatlarla yol alınabilir. Ama dengeleme ve uzlaştırma için PMUM gibi bir yapıya ihtiyaç var. EPDK'nin ilgili maddelerdeki yeni modeline entegre edilebilir.

1,5 milyar metreküpten fazla bir talep var. Gerekli piyasa fiyatlarıyla çalışan bir piyasa olursa bu arz karşılanabilir."

Kanunu yasalaşsın çağrısı

İbrahim Akbal

“LNG terminali nöbetçi eczanedir”

İçinde bulunduğumuz kış mevsimi sebebiyle doğal gazla yönelik bazı arz sıkıntılarıyla karşılaşıldığını söyleyen PETFORM Yönetim Kurulu Üyesi ve Gaz Grubu Başkanı İbrahim Akbal, yaşanan sıkıntıların sadece Türkiye'ye özgü olmadığını söyledi ve Avrupa'nın da aynı sorunları yaşadığını belirtti. Doğal gaz şebekelerinin sağlıklı işletilebilmesi için gerekli alt yapının hazırlıklı olması gerektiğine dikkat çeken Akbal, “Doğal gaz şebekelerinin sağlıklı işletilebilmesi için yedekte bir şeyler bulundurma zorunluluğu var. Bunlardan bir tanesi LNG terminali. Bu LNG terminaleri bir yerde sistemin sigortası olarak nitelendirilir. LNG terminali nöbetçi eczanedir. Ne zaman ihtiyaç duyulsa

başvurulabilecek bir kaynaktır. Yeter ki tedarik sürsün” şeklinde konuştu. Konuşmasına dünyadan örnekler vererek devam eden İbrahim Akbal, sağlıklı şebeke işletim sistemlerinin Doğu ve Batı Avrupa ülkelerinde yer altı depolarına yüzde 20 gibi bir takviye sağladığını söyledi ve Türkiye'de de bu konularda yapılması gereken bazı yeni yatırımlar olduğunun altını çizdi.

“LNG doğal gazın yüzde 32'sini temsil ediyor”

İbrahim Akbal konuşmasına LNG'nin dünyadaki önemine vurgu yaparak devam etti. LNG'nin, son 10 yılda beklenenin biraz üstünde bir gelişme seyrederek 2010 itibariyle dünya doğal gaz ticaretinin yüzde

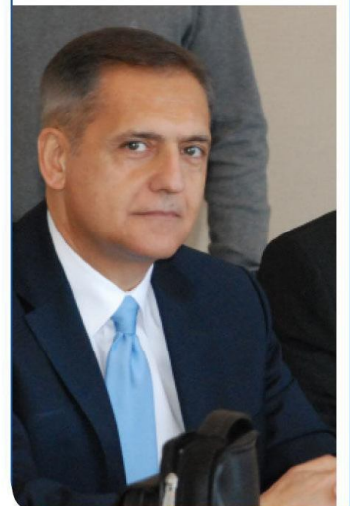

32'sini temsil etmeye başladığını söyledi. Akbal bu rakamın, LNG terminallerinin geliştiğini, üretimin arttığını ve taşıma kabiliyetlerinin büyüdüğünü göstermekte olduğunu altını çizdi.

Aykut Tanır

“Arz çeşitliliğinin devamlılığı önemli”

PETFORM Yönetim Kurulu Üyelerinden Aykut Tanır da, “İçinde bulunduğumuz dünya, artık enerjiye son derece bağımlı ve herhangi bir ikmal sorununa karşı da son derece tahammülsüz” şeklinde konuştu. “Şu an içinde bulunduğumuz durumu bizden çok daha önce yaşamış olan Avrupa ülkeleri aynı sorunlara farklı çözümler buldular” diyen Tanır, Türkiye'nin de aynı etaplardan geçmeden, önüne bakarak daha iyi tecrübeleri kendine kısa zamanda katmasının gerekliliğinin altını çizdi. Mevcut sistemlerde ortaya çıkabilecek sorunlarla baş edebilmenin en önemli noktasının çeşitlendirilmiş arzın, çeşitlendirilmiş oyuncu profillerinin bir an önce segmente kazandırılması ve bunun da sürdürülebilir, rekabet edilebilir bir boyutunun Türkiye'ye ulaştırılmasından geçeceğini söyledi.

Mete Baysal

Doğal gazın yüzde 53'ü elektrik santrallerinde tüketiliyor

PETFORM Yönetim Kurulu Üyelerinden Mete Baysal da toplantıda “Elektrik üretiminde doğal gazla bağımlıyız” ifadesini kullandı. 2011 sonu itibariyle üretilen elektriğin yaklaşık yüzde 47'sinin doğal gazdan elde edildiğini söyleyen Baysal, bu talebe istinaden Türkiye'deki doğal gaz tüketiminin yüzde 53'ünün elektrik santrallerinden gelen taleple karşılandığını altını çizdi. Baysal, Enerji Bakanlığı'nın da enerji kaynakları içerisinde elektrik üretiminde doğal gazın payını düşürmek gibi bir karar aldığını belirtti. Bununla ilgili çeşitli tasarruflarda da bulunulmaya başlandığını söyleyen Mete Baysal,

“Doğal gaz yakan elektrik santrallerine ihtiyaç var ve kısa dönemde de bu ihtiyaç devam edecek. Elektrik ve doğal gaz tüketimimiz gün geçtikçe artıyor. Gelişmenin bir koşutu olarak da enerji tüketimimiz artıyor. 2003'ten beri çok ciddi dağıtım bölgelerine yatırımlar yapıldı. Bunların çoğu tamamlandı ve çok az bir kısmı kaldı. Artan konut talebiyle beraber, ya elektrik üretiminde bir tercih yapmak lazım ya da konutlar da dahil olmak üzere doğal gazda bir sıkıntıyla karşılaşılabilir. Elektrik sıkıntısının artabileceği konusunda da bir endişemiz mevcut” şeklinde konuştu.

Baysal, Dünya LNG piyasası hakkında şu bilgileri verdi: “LNG doğal gazın sıvılaştırılmış formülü olarak biliniyor. Sıvı hale gelen gaz, bu anlamda taşıma kolaylığı açısından önemli. Büyük gaz hacimlerinin küçük sıvı hacimlerle taşınabilmesine olanak sağlıyor. LNG'nin kaynak çeşitliliğini artırması, birden fazla kaynaktan tedarik imkanı sağlaması ve istendiğinde gazlaştırılarak şebekeye enjekte edilmesi gibi birçok avantajı var.

Dünya'da 345 adet LNG gemisi bulunuyor ve yapım aşamasında olan gemi sayısı da 47. Faal olarak çalışan 76 adet LNG enerji terminali var. Bu terminallerden 32 tanesi Japonya'da bulunuyor. LNG ile enerjisini temin eden ülke sıralamasına bakılacak olursa, Japonya yüzde 98 ile ilk sırada yer alıyor ve arkasından Kore, Tayvan ve Çin geliyor.”